

Силабус курсу:

НДРС

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	магістр
Спеціальність:	053 «Психологія», освітня програма «Практична психологія»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	6
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	іспит

Автор курсу та лектор:

к.психол.н., доц. Смирнова Олена Олександрівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри практичної психології та соціальної роботи

посада

smirnova@snu.edu.ua	+38-050-200-07-91	+38-050-200-07-91	аудиторія за розкладом
електронна адреса	телефон	телеграм месенджер	консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти отримають знання з основних наукових методів дослідження. Під час вивчення дисципліни буде приділено увагу особливостям формування необхідних знань, умінь і навичок вирішення науково-практичних проблем сучасної психології, розглянуто провідні наукові підходи до вирішення проблеми психодіагностики; основні функції, механізми обстеження; наукове мислення здобувачів вищої освіти і дати змогу зробити самостійне дослідження з проблеми, що повстала, зокрема під час науково-дослідної навчальної практики. Ознайомити здобувачів вищої освіти з основними термінологічними поняттям у сфері наукової діяльності задля формування термінологічного апарату; пояснити принципи організації діяльності по проведенню наукового дослідження; висвітлити поширені методи проведення наукових досліджень.

Результати навчання:

Знати:

- структуру науково-дослідної організації, планування та основні етапи розробки науково-дослідницьких тем і етапи впровадження закінчених досліджень у практику;
- методику обробки наукової інформації;
- методи обробки отриманих експериментальних даних, заходи з охорони праці та техніки безпеки;
- професійно-етичні аспекти наукової діяльності.

Вміти:

- виконати аналітичний огляд наукової літератури з питання, що вивчається, обґрунтувати обрані напрями дослідження і сформулювати мету та задачі дослідження, його наукову новизну та доцільність;
  - розробити план постановки експерименту з використанням математичних методів планування експерименту;
  - виконати статистичну обробку експериментальних даних.
- для вивчення дисципліни «НДРС» здобувач вищої освіти попередньо повинен набути програмні результати навчання, пов'язані з обізнаністю з предметною галуззю дисциплін «Психодіагностика», «Експериментальна психологія», «Методологія та організація наукових досліджень», «Математична статистика та математичні методи в психології».

Передумови до початку вивчення:

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою викладання курсу є формування у здобувачів вищої освіти системи наукових уявлень щодо основ проведення наукового дослідження з метою вирішення теоретичних і практичних завдань сучасної психології.

Внаслідок вивчення дисципліни здобувач набуватиме таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій і методів психологічної науки та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

- здатність до інтелектуального, культурного, морального, професійного саморозвитку і самовдосконалення;
- здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел;
- здатність добирати адекватний методичний апарат і проводити кількісний та якісний аналіз результатів діагностики особистості;
- здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження;
- здатність використовувати комплексні стандартизовані методи психодіагностики особистості; використовувати проєктивні методи дослідження особистості;
- здатність проводити психологічну діагностику особистості з урахуванням вікової специфіки, а також з урахуванням ситуації клієнта і ситуації експертизи у психодіагностиці;
- здатність використовувати методи візуальної психодіагностики особистості;
- здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації;
- здатність використовувати основні методи психокорекції та психологічного консультування з урахуванням даних психодіагностики особистості;
- здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, програмними результатами вивчення освітньої компоненти є такі:

- обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел;
- обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги;
- формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження;
- рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки;
- презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефхівців;
- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Наука й наукові дослідження у сучасному світі.	денна 6/0/6 заочна 0,5/0/0,5	Наукові дослідження у сучасному світі. Види та ознаки наукового дослідження. Організація наукової діяльності в Україні.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання
2.	Загальні засади науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти.	денна 6/0/6 заочна 1/0/1	Загальні положення науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти. Види і форми науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання
3.	Принципи організації наукового дослідження.	денна 6/0/6 заочна 1/0/1	Принципи організації діяльності по проведенню наукового дослідження. Навчальні елементи. Формування термінологічного апарату. Наукове пізнання. Науковий пошук та обґрунтування його результатів.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання
4.	Методи та критерії наукового пізнання.	денна 6/0/6 заочна 1/0/1	Гуманітарні методи дослідження. Навчальні елементи. Ідеалізація та абстрагування. Розуміння. Приклади.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання
5.	Визначення методології і методики наукового дослідження.	денна 6/0/6 заочна 1/0/1	Загальнотеоретична частина науково-дослідної роботи. Навчальні елементи. Визначення проблеми. Обґрунтування її актуальності. Визначення методології і методики дослідження, мети, завдань та границь роботи. Аналіз вивченості проблеми. Образно-графічне вираження проблемної ситуації.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання
6.	Аналіз об'єктів наукового дослідження.	денна 6/0/6 заочна 1/0/1	Аналіз об'єктів дослідження. Формулювання висновків. Навчальні елементи Підбір об'єктів дослідження. Аналіз об'єктів дослідження. Формулювання	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			висновків. Побудова графічної моделі.	
7.	Технологія наукових досліджень.	денна 6/0/6 заочна 0,5/0/0,5	Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень. Бібліографічний апарат наукових досліджень. Оформлення звіту про виконану науково-дослідну роботу.	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання
	Загальна кількість аудиторних годин:	денне 42/0/42 заочне 6/0/6		

Рекомендована література:

- Методика та організація наукових досліджень з психології:** навчальний посібник для студентів спеціальності 053 Психологія / Укладачі: В.Й. Бочелюк, В.В. Нечипоренко, О.Л. Позднякова, Н.Є. Завацька, Ю.А. Завацький, І.Є. Жигаренко, В.Ю. Завацький. [3-ге вид., перероб. і доп.]. К.: ПВТП «LAT&K», 2023. 384 с.
- Соціально-психологічні основи реінтеграції особистості в умовах трансформаційного соціуму:** монографія / О.О. Блискун, Н.Є. Завацька, М.В. Тоба, Т.В. Комар, О.О. Лукашов / за наук. ред. О.О. Блискун, Н.Є. Завацької. К.: ПВТП «LAT&K», 2023. 295 с. ISBN 978-617-7699-27-8
- Соціально-психологічні засади самоорганізації особистості в період суспільних трансформацій:** [монографія] / І.М. Гоян, Н.Є. Завацька, Т.В. Комар, В.Ю. Завацький, О.О. Лукашов / За наук ред. І.М. Гояна, Н.Є. Завацької. К.: ПВТП «LAT&K», 2023. 284 с. ISBN 978-617-7699-28-5
- Соціально-психологічні основи становлення обдарованої особистості:** монографія / Н.А. Добровольська, Н.Є. Завацька, Л.С. Пілецька / За наук. ред. Н.А. Добровольської, Н.Є. Завацької. К.: ПВТП «LAT&K», 2023. 268 с. ISBN 978-617-7699-33-9
- Психологічні основи соціальної мобільності особистості в період криз:** монографія / Завацький Ю.А., Бурлакова І.А., Гейко Є.В., Заверуха О.Я., Завацька Н.Є. / За наук. ред. Ю.А. Завацького. К.: ПВТП «LAT&K», 2023. 300 с. ISBN 978-617-7699-30-8
- Соціально-психологічні основи розвитку іншомовної діяльності особистості: монографія** / С.В. Цимбал, Н.Є. Завацька, Є.В. Гейко, Н.А. Добровольська, Ю.А. Завацький / За наук. ред. С.В. Цимбал, Н.Є. Завацької. К.: ПВТП «LAT&K», 2023. 279 с. ISBN 978-617-7699-32-2
- Адаптаційний потенціал особистості:** монографія / Н.Є. Завацька, П.С. Білецький, І.В. Ващенко, Ю.А. Завацький, О.В. Кованда, Л.В. Спицька, М.В. Тоба, Р.П. Шевченко / За заг. ред. проф. Н.Є. Завацької, проф. Р.П. Шевченко. – К. : ПВТП «LAT&K», 2019. – 239 с.
- Соціально-психологічні складові розвитку обдарованої особистості :** монографія / Н.Є. Завацька, Н.А. Добровольська, Ю.І. Ахтирська, А.І. Горобець, Ю.А. Завацький, Г.М. Побокіна, М.В. Тоба, В.А. Шаповалова / За заг. ред. Н.Є. Завацької, Н.А. Добровольської. – К. : ПВТП «LAT&K», 2019. – 296 с.
- Психологічні основи розвитку особистості :** монографія / Н.Є. Завацька, Ю.А. Завацький та ін. / За заг. ред. В.В. Бочелюка. – Запоріжжя: Просвіта, 2019. – Т.6. – 416 с.
- Психологічні технології ефективного функціонування та розвитку особистості :** монографія / Н.Є. Завацька, Ю.А. Завацький та ін. / За заг. ред. С.Б. Кузікової, С.Д. Максименка. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2019. – Т.6. – 540 с.
- Психологічні основи розвитку особистості :** монографія / Н.Є. Завацька, Ю.А. Завацький та ін. / За заг. ред. В.В. Бочелюка. – Запоріжжя: Просвіта, 2020. – Т.7. – 420 с.

12. **Особистісно-професійна адаптація фахівців соціономічного профілю в умовах сучасного соціуму:** соціально-психологічний вимір : монографія / І.Є. Жигаренко. – К. : ПВТП «LAT&K», 2020. – 258 с.
13. **Методика та організація наукових досліджень:** навч. посіб. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
14. Бібліотека психологічної літератури: <http://psylib.kiev.ua/>
15. Українські підручники он-лайн: <http://pidruchniki.ws/>
16. Психологічна бібліотека Псі-фактор: <http://psyfactor.org>
17. <http://www.nbuv.gov.ua/>-Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
18. Наукові дослідження в психології: курс лекцій: навчальний посібник / уклад. С. П. Байда. Умань: 2023. 120 с.

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни "НДРС" (для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія) / Укл. О.О. Смирнова, 2023.
2. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни "НДРС" (для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія) / Укл.: О.О. Смирнова, 2023.
3. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни "НДРС" (для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія) / Укл.: О.О. Смирнова, 2023.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання здобувач може отримати визначену кількість балів:

Інструменти та завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	10 (по 0,48 балів за 1 ЛК)
Практичні заняття	28 (14 практичних по 2 бали за 1 ПК)
Самостійна робота (контрольні роботи, реферати, есе, презентації, опрацювання наукової літератури тощо)	32
Підсумковий екзаменаційний (заліковий) тест	30
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

Політика курсу

*Неформальна /
інформальна освіта*

Здобувач вищої освіти може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу здобувачу вищої освіти можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

*Плагіат та академічна
добросесність:*

Під час виконання завдань здобувач вищої освіти має дотримуватись політики академічної добросесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Особистісна думка має бути викладена при поєднанні прояву вищої культури розуміння матеріалу та свідомості особистості з повним дотриманням авторського права.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

1. Здобувачі вищої освіти користуються у суспільстві всіма правами самостійних, дорослих людей, а тому мають виконувати всі правила внутрішнього розпорядку, що існують у Східноукраїнському національному університеті ім. В. Даля.

2. Основний вид діяльності здобувачів вищої освіти - навчання. Студентство в аудиторії є транслятором загальних норм культури поведінки: інтелігентність, точність, дисциплінованість, акуратність, відповідальність тощо.

3. Здобувачі вищої освіти обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

4. Під час контролю знань здобувачі вищої освіти:

- мають бути підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.